

VU Research Portal

Onderzoek naar effectieve hulp bij ongelukken

Becx, I.M.; Elbers, N.A.; Akkermans, A.J.; Buitenhuis, Jan; Van, August

published in

LetselschadeNEWS
2018

document version

Publisher's PDF, also known as Version of record

document license

Article 25fa Dutch Copyright Act

[Link to publication in VU Research Portal](#)

citation for published version (APA)

Becx, I. M., Elbers, N. A., Akkermans, A. J., Buitenhuis, J., & Van, A. (2018). Onderzoek naar effectieve hulp bij ongelukken. *LetselschadeNEWS*, 2018(31), 14-16.

General rights

Copyright and moral rights for the publications made accessible in the public portal are retained by the authors and/or other copyright owners and it is a condition of accessing publications that users recognise and abide by the legal requirements associated with these rights.

- Users may download and print one copy of any publication from the public portal for the purpose of private study or research.
- You may not further distribute the material or use it for any profit-making activity or commercial gain
- You may freely distribute the URL identifying the publication in the public portal ?

Take down policy

If you believe that this document breaches copyright please contact us providing details, and we will remove access to the work immediately and investigate your claim.

E-mail address:

vuresearchportal.ub@vu.nl

Onderzoek naar effectieve hulp bij ongelukken

Op dit moment wordt op de Vrije Universiteit Amsterdam het onderzoek Effectieve Hulp bij Ongelukken uitgevoerd. Het doel van het onderzoek is om erachter te komen welke (combinatie van) psychosociale factoren een rol spelen bij het chronisch worden van neklachten na een verkeersongeval. Voor LetselschadeNEWS beantwoordt het onderzoeksteam een aantal vragen.

Waarom zijn neklachten na een verkeersongeval een groot probleem?

Een flink aantal mensen die een verkeersongeval heeft meegemaakt, heeft daarna last van nekpijn. Gelukkig verdwijnen de meeste klachten vanzelf, maar 20% van de betrokkenen ontwikkelt chronische neklachten. Die klachten worden wel 'moeilijk objectieerbare klachten' genoemd, omdat voor deze klachten geen fysieke oorzaak aan te wijzen is. Er zijn geen beeldvormende technieken waarmee hun bestaan kan worden aangetoond. Dit soort klachten zijn erg vervelend, in de eerste plaats

natuurlijk voor de betrokkenen zelf. Het is voor hen onzeker hoe lang de klachten nog duren, en ze hebben vaak elke dag last van hun klachten. Ook heerst er een stigma rond nekpijn en moeilijk objectieerbare klachten. Omdat de klachten niet zichtbaar zijn, hebben verkeersslachtoffers met chronische nekpijn soms het gevoel dat ze niet serieus worden genomen door vrienden en familie, werkgevers, verzekeringsmaatschappijen en gezondheidszorg professionals. Daardoor kunnen zij het gevoel krijgen waarmee hun bestaan kan worden aangetoond. Dit soort klachten zijn erg vervelend, in de eerste plaats

In de tweede plaats zijn moeilijk objectieerbare klachten lastig voor de gezondheidszorg en verzekeraars. Omdat het nu eenmaal hun taak is om te verifiëren dat een bepaalde schade daadwerkelijk is geleden voordat zij daarvoor een vergoeding uitkeren. Maar als niet objectief kan worden vastgesteld dat bepaalde klachten inderdaad bestaan, blijven niet veel meer aanknopingspunten over dan de beleving van het verhaal van de betrokkene. Dat kan verzekeraars en mensen met moeilijk objectieerbare klachten in een heel vervelende rolverdeling brengen. Als we daarnaast op maatschappelijk niveau naar moeilijk

objectieerbare klachten kijken, dan zien we dat het voor hoge (zorg-)kosten zorgt en dat er een hoge werkuitval is onder mensen met moeilijk objectieerbare klachten. Alles bij elkaar genomen kan dus gesteld worden dat zowel mensen met niet objectieerbare klachten als de medische wereld en verzekeraars weinig grip hebben op het fenomeen. Dat is eigenlijk al jaren zo. Onder andere op basis van nieuw wetenschappelijk onderzoek en ontwikkelingen in het buitenland (bijvoorbeeld Australië), willen we ons toch opnieuw inzetten om de gang van zaken rond dit soort klachten te verbeteren.

Vertel eens iets over het onderzoek

Wij vroegen ons af wat de verklaring kan zijn voor het verschijnsel dat bij sommige mensen deze klachten chronisch worden en bij andere mensen niet. Uit de internationale literatuur weten we dat de ernst van een ervaren klacht bijvoorbeeld niet altijd afhangt van de ernst van het ongeluk: ook slachtoffers die bijvoorbeeld met een lage snelheid in een kop-staartbotsing terecht zijn gekomen, kunnen chronische neklachten ontwikkelen. Uit de literatuur weten we ook dat er een verband bestaat tussen psychosociale factoren – dat zijn factoren gelegen in de persoonlijke eigenschappen en omstandigheden van de betrokkenen - en het ontwikkelen van chronische neklachten. In ons onderzoek gaan we die relatie tussen psychosociale factoren en chronische klachten onderzoeken. Zo hopen we na ons onderzoek te kunnen voorspellen of iemand die een verkeersongeval heeft meegemaakt tot een 'risicogroep' behoort en dus een grotere kans loopt om chronische neklachten te ontwikkelen of niet. Mocht iemand tot een risicogroep behoren, dan wil dat overigens niet meteen betekenen dat diegene ook gegarandeerd chronische neklachten ontwikkelt. Het betekent alleen dat diegene dan een grotere kans hierop heeft dan anderen die niet tot die groep behoren. Weten wie er in een risicogroep kan vallen is belangrijk, want zo kan in de toekomst in een vroeg stadium een effectieve preventieve behandeling aangeboden worden. Op die manier zal mogelijk worden voorkomen of wordt de kans verkleind dat de klachten chronisch worden.

Wat zijn psychosociale factoren en welke worden door jullie onderzocht?

Bij psychosociale factoren gaat het om twee soorten problemen die mensen kunnen ervaren, die met elkaar samenhangen. Psychische factoren hebben te maken met eigen gevoelens en gedachten, en sociale factoren hebben te maken met andere mensen of instanties. Het woord zegt het zelf al: psychosociale factoren zijn een combinatie

van die twee. In onze online enquête hebben we vragen opgenomen over de volgende factoren: gemoedstoestand, coping stijl, vertrouwen in het eigen herstel, gevoelens van rechtvaardigheid, sociale support en levensomstandigheden.

Hoe gaat het onderzoek in z'n werk?

Vier verzekeraars (Achmea, a.s.r., Delta Lloyd en ZLM) werken mee aan het onderzoek. Wanneer mensen die een verkeersongeval hebben meegemaakt terecht komen bij de aansprakelijke verzekeraar, krijgen ze in hun eerste (e-mail-) contact informatie toegestuurd over ons onderzoek, plus een link naar de online vragenlijst. Meewerken aan het onderzoek is uiteraard vrijblijvend en vrijwillig. In die vragenlijst wordt, door middel van zogenaamde 'gevalideerde' vragen (dat zijn vragen waarvan de adequaatheid al wetenschappelijk vast is komen te staan) op alle psychosociale factoren ingegaan, zodat we een idee krijgen van hoe men kort na het ongeval scoort op deze factoren. Ook vragen we de deelnemers hoe ze hun klachten belevden, en in welke mate ze hun normale dagelijkse bezigheden nog kunnen vervullen. Na zes maanden krijgen alle deelnemers een tweede vragenlijst. Die tweede vragenlijst ziet er nagenoeg hetzelfde uit als

Advertentie

- **Specialistische (praktijk) begeleiding**
- **Verkeerstrauma's & Fobiën**
- **Verkeersangst & Rijangst**
- **Bedrijfsongevallen**
- **Coaching & Counselling**
- **Arbeidsre-integratie**
- **Ongevallenanalyse (lid EVU)**

24/7

www.raned.nl

Tel.: 0252-533 044

E-mail: info@raned.nl

De groep achter dit onderzoek bestaat uit vijf onderzoekers. **Professor Arno Akkermans** is hoogleraar privaatrecht aan de rechtenfaculteit van de Vrije Universiteit Amsterdam. Hij doet veel onderzoek op het gebied van letselschade, waarbij hij veel samenwerkt met psychologen en geneeskundigen. **Dr. Nieke Elbers** is van huis uit (neuro)psycholoog en promoveerde op een onderzoek naar het negatieve effect van een letselschadeafwikkeling op het herstel van verkeersslachtoffers. Ze is als postdoc onderzoeker verbonden aan het Nederlands Studiecentrum Criminologie en Rechtshandhaving, en de Vrije Universiteit Amsterdam. **Dr. Jan Buitenhuis** is verzekeringsarts, en promoveerde op het werk 'The Course of Whiplash'. **Mr. Dr. August Van** is advocaat en mediator, en tevens universitair docent privaatrecht bij de Vrije Universiteit Amsterdam. Hij houdt zich bezig met aansprakelijkheidsrecht en letselschade. **Iris Becc**, MSc is afgestudeerd als victimoloog en werkt als junior onderzoeker bij het Nederlands Studiecentrum Criminologie en Rechtshandhaving, en de Vrije Universiteit Amsterdam.

Professor Arno Akkermans

Dr. Nieke Elbers

Mr. Dr. August Van

Iris Becc

de eerste. Omdat de twee vragenlijsten goed vergelijkbaar zijn, kunnen we in kaart brengen wat het verband is tussen de psychosociale factoren en de (chronische) klachten.

hoe men het probleem van moeilijk objectieerbare klachten kan inbakken. Met dit onderzoek proberen we juist op psychosociaal vlak naar een oplossing te zoeken.

Wat is er nieuw aan dit onderzoek?

Tot nu toe is alleen nog maar onderzoek gedaan waarin die factoren los van elkaar werden onderzocht, maar is er geen onderzoek naar de combinatie van de genoemde factoren. Met dit onderzoek willen we juist het belang van die combinatie van factoren aan het licht brengen. We hopen dat we met de resultaten een test (een zogenaamd 'screeningsinstrument') kunnen ontwikkelen waarmee in een vroeg stadium vastgesteld kan worden of een verkeersslachtoffer een verhoogde kans heeft op chronische moeilijk objectieerbare klachten. Dat screeningsinstrument zal waarschijnlijk de vorm krijgen van een keuzeboom, waarbij na elke stap steeds duidelijker wordt of iemand wel of niet tot een risicogroep behoort.

Daarnaast hopen we met dit onderzoek bij te dragen aan een vernieuwende aanpak van chronische klachten. Tot nu toe wordt bij de letselschadeafwikkeling vooral in juridische termen gedacht over

What's in it voor mensen met nekkklachten?

Als het duidelijker wordt hoe de risicogroep eruitziet, kan een volgende stap zijn dat getest wordt welke hulp het beste aangeboden kan worden aan deze groep betrokkenen, en op welk moment dat het beste gedaan kan worden.

Wanneer mogen we de resultaten van het onderzoek verwachten?

Op dit moment is het onderzoek nog in volle gang. We bevinden ons in de zogenoemde dataverzamelingsfase, wat betekent dat we via de deelnemende verzekeraars onze vragenlijsten uitzetten naar mensen die net een verkeersongeval hebben meegemaakt. Naar schatting kunnen de eerste resultaten begin 2019 verwacht worden.

Informatie voor professionals

Met dit onderzoek willen we bijdragen aan een vernieuwende aanpak van chronische klachten door het ontwikkelen van een

screeningsinstrument. We hopen daarmee uiteindelijk zowel betrokkenen zelf, als professionals in de gezondheidszorg en verzekeringsbranche te kunnen helpen. Het screeningsdocument is nu nog in ontwikkeling. We benadrukken dat de keuze om het instrument te gebruiken een vrijwillige keuze is, en dat meedoen vrijblijvend is. De uitkomsten kunnen geen betekenis hebben voor de juridische afwikkeling van de individuele zaak van de deelnemers. ♦

DE LETSELSCHADE ACADEMY

LETSELSCHADE NEWS

een initiatief van Stichting

Inspirerende cursussen en workshops voor o.a. letselschadeadvocaten, –experts, schaderegelaars, arbeidsdeskundigen en ondersteunend personeel.

SCORE 7,6
JAARREKENING LEZEN BIJ PERSONENSCHADE
9 oktober 2018 | Houten
6 NIVRE PE | 6 onderwijsuren
€395,- excl. BTW p.p.

NIEUW
ZORGBEHOEFTE EN VOORLIGGENDE VOORZIENINGEN BIJ ERNSTIG LETSEL
8 november 2018 | Houten
3 NIVRE PE | 3 onderwijsuren
€295,- excl. BTW p.p.

NIEUW
CULTUURVERTALEN BIJ LETSELSCHADE
15 november 2018 | Houten
3 NIVRE PE | 3 onderwijsuren
€295,- excl. BTW p.p.

NIEUW
TWEEWIELERONGEVALLLEN ONTLEED VOOR DE LETSELSCHADEPROFESSIONAL
1 november 2018 | Houten
3 NIVRE PE | 3 onderwijsuren
€295,- excl. BTW p.p.

NIEUW
REKENCURSUS: OPFRISCURSUS & ACTUALITEITEN BEREKENING OVERLIJDENSCHADE
13 november 2018 | Houten
2 onderwijsuren | NIVRE in aanvraag
€295,- excl. BTW p.p.

SCORE 8,5
ORIËNTATIE LETSELSCHADE RECHT & PRAKTIJK
22 november 2018 | Houten
6 onderwijsuren
€395,- excl. BTW p.p.

Kies nu voor het cursusaanbod 2017 voor €675,- p.p. (excl. BTW en incl. 25% abonneekorting) en meld u aan voor drie cursussen naar eigen keuze.

Kijk voor het volledige programma en direct inschrijven op www.stichtingletselschadenews.nl of bel voor meer informatie naar 076-530 25 39.

Hogebrinkerweg 17
3871 KM Hoewelaken
Nederland

T 033 - 2580977
W inventiv.nl
E info@inventiv.nl

Detachering en projecten

Experts in detachering en projecten in de financiële dienstverlening

Wij versterken uw organisatie op het gebied van front-, mid- en backoffice activiteiten. Op basis van de vraagstelling kijken wij welke oplossing de beste is voor uw organisatie. Niet alleen de vraagstelling staat hierbij centraal, maar ook het rendement van de oplossing. Voor het beste rendement bieden wij onze beste (young) professionals aan.

Organisatieversterkers